

ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ

Με μια τροπολογία που κατέβηκε νύχτα πριν τις γιορτές, με αρχικό στόχο να ψηφιστεί την επόμενη μέρα, επιχείρησε η αδίστακτη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ να υλοποιήσει την χρόνια απαίτηση του ΔΝΤ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων για την περιστολή του δικαιώματος στην απεργία. Η απόπειρα Τσίπρα-Αχτσιόγλου να ψηφίσουν στα γρήγορα την τροπολογία για την απαγόρευση των απεργιών απέτυχε, τουλάχιστον προσωρινά, κάτω από την οργισμένη αντίδραση των εργαζόμενων και των συνδικάτων και την άμεση κινητοποίηση που έγινε στις 5 Δεκέμβρη. Η αναμέτρηση όμως δεν τελείωσε, αφού η περιστολή του δικαιώματος στην απεργία αποτελεί ένα από τα προαπαιτούμενα για το περιβόητο «κλείσιμο» της 3ης αξιολόγησης και θα συμπεριληφθεί στο σχετικό σχέδιο νόμου.

Στη διάταξη, όπως (πρωτο)παρουσιάστηκε στη Βουλή, προβλέπεται ότι για να λάβει απόφαση ένα πρωτοβάθμιο σωματείο για απεργία θα πρέπει στη γενική συνέλευση να παρίσταται τουλάχιστον το 50% των οικονομικά τακτοποιημένων μελών του Σωματείου. Η στοχευμένη αυτή ενέργεια αποσκοπεί στο χτύπημα των πρωτοβάθμιων σωματείων, που είναι η βάση της οργάνωσης των εργαζόμενων. **Σημαίνει την ουσιαστική ακύρωση του δικαιώματος των συνελεύσεων των εργαζομένων να αποφασίζουν απεργία.** Σημαίνει χτύπημα στη συνδικαλιστική δράση στους χώρους δουλειάς. Το δικαίωμα στην απεργία δεν χαρίστηκε στους εργαζόμενους, αντιθέτως κερδήθηκε με αγώνες και αίμα! Η συνδικαλιστική οργάνωση και δράση των εργαζομένων αποτελούσε πάντα πρόβλημα για τους καπιταλιστές και τα συμφέροντά τους και η απεργία ήταν και είναι το πιο δυνατό όπλο στα χέρια των εργαζόμενων για να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους.

Μερικά ιστορικά στοιχεία

Οι αντιαπεργιακοί νόμοι έχουν μακρά ιστορία και πάντοτε είχαν διττό στόχο: από τη μια να κάνουν δύσκολη την απόφαση για απεργία γενικά και από την άλλη να χτυπήσουν τον μαχητικό συνδικαλισμό στη βάση της συνδικαλιστικής πυραμίδας, δηλαδή κατά κύριο λόγο στα πρωτοβάθμια σωματεία και τους συλλόγους.

Ακόμη και το μετεμφυλιακό κράτος από τη δεκαετία του 1950 προσθέτει στο οπλοστάσιο των διώξεών του και νόμους που περιόριζαν τη συνδικαλιστική δράση: Με το **ν.3239/1955** επιβλήθηκε η αναγκαστική διαιτησία σε κάθε εργασιακή διαμάχη αν τη ζητούσε ένα από τα αντιμαχόμενα μέρη. Από τη στιγμή που η διαμάχη πήγαινε στη διαιτησία (εργαζόμενοι, εργοδότες, κράτος) απαγορευόταν η απεργία. Στην περίοδο της Χούντας οι ηγεσίες των συνδικάτων διορίζονταν από τους Συνταγματάρχες!

Μετά την πτώση της χούντας, το εργατικό κίνημα είχε μαχητική παρουσία, προχωρώντας σε ντε φάκτο κατακτήσεις των δικαιωμάτων που του είχαν στερήσει οι συνταγματάρχες για 7 χρόνια: αυξήσεις στους μισθούς, βελτίωση των συνθηκών εργασίας, και ταυτόχρονα, το δικαίωμα στην απεργία, το συνδικαλισμό, ελευθερίες και δικαιώματα στους τόπους δουλειάς. Αυτό το εργατικό ξέσπασμα η κυβέρνηση Καραμανλή, με υπουργό εργασίας τον Λάσκαρη, προσπαθεί να το τσακίσει με τον **ν. 330/1976**, με τον οποίο χαρακτήριζε παράνομες όσες απεργίες δεν κηρύσσονται από τα επίσημα «αναγνωρισμένα σωματεία». Δηλαδή έβγαζε εκτός νόμου τις απεργίες των εργοστασιακών σωματείων και οι απεργοί απειλούνταν πλέον με απολύσεις και ποινές. Για να κηρυχτεί απεργία, έπρεπε υποχρεωτικά να προηγηθεί διαιτησία. Κατοχύρωνε την απεργοσπαστική δράση και το δικαίωμα lock-out των εργοδοτών. Απαγόρευε τις απεργίες αλληλεγγύης, κάθε πολιτική απεργία και γενικότερα κάθε απεργία που δεν στρεφόταν ενάντια στο συγκεκριμένο εργοδότη και δεν είχε αποκλειστικά οικονομικά αιτήματα. Υποχρέωνε τους εργαζόμενους σε Δημόσιο και ΔΕΚΟ να γνωστοποιούν τα αιτήματά τους 15 μέρες πριν από την κήρυξη της απεργίας.

Τα συνδικάτα απάντησαν με την κήρυξη 48ωρης γενικής απεργίας, με μαζική συμμετοχή και τεράστιες απεργιακές συγκεντρώσεις. Η ψήφιση του νόμου κατέστησε όλες τις απεργίες παράνομες και οδήγησε στην απόλυση 3000 εργατών και σε συλλήψεις και καταδίκες συνδικαλιστών.

Με το **ν. 1264/1982** η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προχώρησε στη νομιμοποίηση κατακτήσεων που έκαναν οι εργάτες τα προηγούμενα χρόνια στους χώρους δουλειάς και το συνδικαλισμό. Ταυτόχρονα όμως ήταν και μια συνειδητή προσπάθεια για να δυναμώσει ο έλεγχος από τις συνδικαλιστικές ηγεσίες πάνω στη βάση των εργατών, πράγμα που είχε χαθεί στην περίοδο της μεταπολίτευσης. Ουσιαστικά άνοιξε τον δρόμο για την γραφειοκρατικοποίηση -σε κάποιες περιπτώσεις και «κρατικοποίηση»- του συνδικαλισμού, που ζήσαμε τα επόμενα χρόνια με την «κραταιά» ΠΑΣΚΕ -και αργότερα τη ΔΑΚΕ- στα συνδικάτα και τους συνδικαλιστές που μεταπηδούσαν σε θέσεις... υπουργών!

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν άργησε να έρθει σε σύγκρουση με τη δύναμη του εργατικού κινήματος. Η απεργία των 42 ημερών στις τράπεζες το 1982 που διεκδικούσε ενιαίο μισθολόγιο, μαζί με δεκάδες ακόμη απεργίες σε χώρους κατά κύριο λόγο της Κοινής Ωφέλειας, αντιμετωπίστηκε από το ΠΑΣΟΚ με το **άρθρο 4 του ν. 1365/1983**, που όριζε ότι τα σωματεία μπορούν να κηρύξουν απεργία μόνο κατόπιν απόφασης που θα συγκέντρωνε το 50%+1 των εγγεγραμμένων μελών, μέσω μυστικής ψηφοφορίας. Η απεργία απαγορευόταν για χρονικό διάστημα παραπάνω των πέντε ημερών. Όμως και αυτή η πρόκληση δεν έμεινε αναπάντητη: οι εργαζόμενοι στις ΔΕΚΟ με εμπροσθοφυλακή τους τραπεζοϋπάλληλους αντέδρασαν σκληρά. Με απεργίες που θύμιζαν τις κινητοποιήσεις του 1976 ενάντια στον ν.330, ο νόμος ψηφίστηκε, αλλά ποτέ δεν εφαρμόστηκε και ο εμπνευστής του, Γ. Αρσένης, μετά από λίγο αντικαταστάθηκε.

Στη δεκαετία του '90 το χτύπημα στο συνδικαλισμό διεξάγεται κυρίως μέσω των ιδιωτικοποιήσεων. Οι συκοφαντίες «για τους προνομιούχους και βολεμένους των ΔΕΚΟ και του δημοσίου», που βρίσκονται συστηματικά από τότε στην φαρέτρα των αστών, στόχευαν

στο να τσακιστούν οι κατακτήσεις και ο συνδικαλισμός των εργαζόμενων εκεί, που κρατούσαν συνολικά την εργατική αντίσταση σε απαράδεκτα για την άρχουσα τάξη επίπεδα. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη (1990-1993) ιδιωτικοποίησε την ΕΑΣ (λεωφορεία της Αθήνας), αλλά μέσα από έναν τεράστιο αγώνα οι εργαζόμενοι στην ΕΑΣ κατάφεραν την επανακρατικοποίηση των αστικών συγκοινωνιών. Η διακυβέρνηση Σημίτη και μετά του Καραμανλή συνέχισαν αυτήν την προσπάθεια χτυπήματος των πιο γερών συνδικαλιστικά κομματιών μέσω των ιδιωτικοποιήσεων. Είχαμε την πώληση της Ιονικής παρά την μεγάλη απεργία των 45 ημερών, τις μετοχοποιήσεις ΔΕΚΟ, το σπάσιμο μεγάλων επιχειρήσεων της Κοινής Ωφέλειας σε θυγατρικές, την ιδιωτικοποίηση της Ολυμπιακής. Στο ξεπούλημα της Ολυμπιακής φάνηκε με καθαρό τρόπο τι επεδίωκαν: δέκα χρόνια μετά την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης, απλά δεν υπάρχει συνδικαλισμός στις αερομεταφορές, ενώ το «δημόσιο μονοπώλιο» -που ήταν δήθεν απαράδεκτο για τους κανόνες της ΕΕ- έχει αντικατασταθεί από το -εντελώς αποδεκτό για τους κανόνες της ΕΕ- ιδιωτικό μονοπώλιο.

Παρόλα αυτά, το συνδικαλιστικό κίνημα έφτασε **μέχρι την εποχή των Μνημονίων** με μεγάλες δυνάμεις. Το 2001 η επίθεση Σημίτη-Γιανίτση στο ασφαλιστικό αποκρούστηκε με γενική απεργία. Στα χρόνια του (νεότερου) Καραμανλή χιλιάδες συμβασιούχοι οργανώθηκαν συνδικαλιστικά και κέρδισαν μονιμοποιήσεις. Έτσι φτάσαμε στις μεγάλες μάχες των τελευταίων εφτά χρόνων. Εν μέσω ξεσπάσματος της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης, η επίθεση στα εργασιακά δικαιώματα κλιμακώθηκε με κύριο όπλο την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων και διαπραγματεύσεων, την ελαστικοποίηση της εργασίας, την ανεργία.

Η εμμονή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΔΝΤ και της άρχουσας τάξης της χώρας για την αυστηροποίηση των όρων κήρυξης απεργίας από τα σωματεία φανερώνει ότι υπάρχουν ακόμα αντιστάσεις από τους εργαζόμενους, τις οποίες θέλουν να εξουδετερώσουν, ενόψει και των χειρότερων μέτρων που φέρνουν. Για να πετύχουν τα τεράστια αιματοβαμμένα πλεονάσματα, χρειάζονται ακόμα μεγαλύτερες περικοπές και μέτρα λιτότητας -όσο κι αν προσπαθούν να τα χρυσώσουν με «κοινωνικά μερίσματα». Έχουν μπροστά τους έναν τεράστιο κατάλογο ιδιωτικοποιήσεων από το νερό και την ενέργεια, μέχρι τα τρένα και τα λεωφορεία. Έρχεται νέα μείωση του αφορολόγητου, επανυπολογισμός και μείωση των συντάξεων, κόψιμο των επικουρικών συντάξεων (ήδη συνέβη στους συνταξιούχους της Εθνικής Τράπεζας!), επιδρομή κατασχέσεων και πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, περισσότερες περικοπές στα νοσοκομεία και τα σχολεία. Αυτά και άλλα είναι τα μέτρα που θα κληθούν να ψηφίσουν και να εφαρμόσουν το επόμενο διάστημα.

Η αντιαπεργιακή τροπολογία που ετοιμάζεται θα κάνει στην πράξη αδύνατη τη λήψη απόφασης απεργίας σε πολλά πρωτοβάθμια σωματεία «ευρύτερης περιφέρειας», πανελλαδικά ή μεγάλα επιχειρησιακά, σωματεία που έχουν μέλη σε διαφορετικούς εργασιακούς χώρους ή που έχουν μεγάλο ποσοστό προσωπικού ασφαλείας (π.χ. σωματεία όπως των εμποροϋπαλλήλων, του επισιτισμού, εκπαιδευτικών, εργαζόμενων στις συγκοινωνίες, στις τράπεζες, στα νοσοκομεία κ.λπ.). Προφανώς και πολιτικός στόχος για κάθε σωματείο είναι να κάνει συνέλευση με όλα του τα μέλη! Κανένας δεν θέλει συνελεύσεις που δεν είναι μαζικές -πρώτα από όλα γιατί καμία ολιγομελής συνέλευση δεν παίρνει απόφαση για απεργία.

Όμως, καθένας μπορεί να αντιληφθεί τη δυσκολία να συγκεντρωθούν το σύνολο σχεδόν των χιλιάδων μελών σε μια συνέλευση, για να ψηφίσουν πάνω από τους μισούς το αν θα αγωνιστούν απεργιακά. Ειδικά όταν υπάρχουν πραγματικές δυσκολίες (υπέρογκο κόστος μετακίνησης, μείωση του προσωπικού τέτοια που αναγκάζει τους μισούς τουλάχιστον να είναι προσωπικό ασφαλείας κ.ά.).

Η απαίτηση να έχουν το 50%+1 των οικονομικά τακτοποιημένων μελών, για να θεωρηθεί νόμιμη η

απόφαση για απεργία, πρακτικά εκμηδενίζει την δυνατότητα των ίδιων των εργαζομένων μέσω της συνέλευσής τους -δηλαδή της μόνης πραγματικά δημοκρατικής διαδικασίας- να πραγματοποιήσουν μια απεργία. Ακόμη και με απλή αποχή από τη συνέλευση θα είναι εύκολο για τους πολέμιους της απεργίας, είτε «φίλους» του εργοδότη είτε λ.χ. τα διευθυντικά και ανώτερα στελέχη της Διοίκησης, να αποτρέπουν την απόφαση για απεργία.

Οι μόνοι που θα μπορούν να κηρύξουν απεργία θα είναι οι δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις -για τις οποίες δεν αλλάζει τίποτα. Όχι μόνο δεν «χτυπιέται» η δύναμη των επαγγελματιών συνδικαλιστών της ΓΣΕΕ, αλλά αντιθέτως τα πρωτοβάθμια σωματεία θα πρέπει να παρακαλάνε τις Ομοσπονδίες και τη ΓΣΕΕ για «κάλυψη» στην απεργία.

Γι αυτό είναι γελοία η προσπάθεια των απολογητών του ΣΥΡΙΖΑ να παρουσιάσουν την αντιαπεργιακή ρύθμιση ως δήθεν «εκδημοκρατισμό» της απόφασης για απεργία.

Είναι προφανές ότι **οι «θεσμοί» δεν κόπτονται για τον «εκδημοκρατισμό» του συνδικαλισμού.** Κανένα πρόβλημα δεν έχουν όταν οι κυβερνήσεις που έχουν εκλεγεί από το 25% του συνόλου των ψηφοφόρων περνούν τα μνημόνια με συνοπτικές διαδικασίες στο κοινοβούλιο ή όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ δεν λογοδοτούν σε κανένα εκλογικό σώμα και καταδικάζουν ολόκληρους λαούς στη φτώχεια και την εξαθλίωση. Κανένα πρόβλημα δεν έχουν να υπάρχει και να διατηρεί τα προνόμιά του ο εργοδοτικός και ο κυβερνητικός συνδικαλισμός, που θα κρατά τους εργαζόμενους μακριά από διεκδικήσεις. Κανένα πρόβλημα δεν έχουν με τους επαγγελματίες συνδικαλιστές σαν την πλειοψηφία της ΓΣΕΕ που -σε αντίθεση με την συντριπτική πλειοψηφία των πραγματικών εργαζομένων- πήραν θέση υπέρ του ΝΑΙ στο δημοψήφισμα!

Γνώριζε τον εχθρό σου και τον εαυτό σου και θα βγεις νικητής στο αποτέλεσμα 100 μαχών

Στην πολιτική που καταληστεύει την πλειοψηφία των εργαζομένων, που μεταφέρει το κόστος της κρίσης στους πολλούς για να διατηρήσουν οι λίγοι τα προνόμια, τον πλούτο και την εξουσία τους, μόνο η οργανωμένη συλλογική δράση μπορεί να φέρει εμπόδια και να αποσπάσει νίκες.

Ο εργοδοτικός συνδικαλισμός της πλειοψηφίας της ΓΣΕΕ και πολλών ομοσπονδιών, ο γραφειοκρατικός και κυβερνητικός συνδικαλισμός της πλειοψηφίας της ΑΔΕΔΥ ούτε μπόρεσε ούτε θέλησε να εμποδίσει την κατρακύλα στα δικαιώματα και τις κατακτήσεις των εργαζομένων.

Οι μεγάλες κινητοποιήσεις στα χρόνια των μνημονίων έγιναν από την εμπλοκή των ίδιων των εργαζομένων, κι όταν αυτοί οργανώθηκαν μέσω συνελεύσεων και απεργιακών επιτροπών, πήραν τον αγώνα στα χέρια τους, οργάνωσαν την αλληλεγγύη, πέρα από τη λογική της ανάθεσης στους «επαγγελματίες» του συνδικαλισμού.

Αντίθετα, η γραφειοκρατία των συνδικάτων, με την άρνησή της να διαμορφώσει όρους ανατροπής της επίθεσης και τους αποσπασματικούς αγώνες, συνέβαλε και αυτή τα μέγιστα στην καλλιέργεια της απογοήτευσης, της αδράνειας και σε μεγάλο βαθμό του συμβιβασμού, ενώ πολλές φορές με τη στάση της λαιδόρησε τη συλλογική οργάνωση και δράση και συνέβαλε στον εκφυλισμό της έννοιας του συνδικαλισμού ως «προνόμιο» κάποιων βολεμένων που εξυπηρετούν τα δικά τους συμφέροντα και όχι του συνόλου των εργαζομένων.

Όλα αυτά προστίθενται στην άθλια κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας, με την ανεργία και τη μετανάστευση να μεγαλώνουν, με την επίθεση των εργοδοτών να εντείνεται, με την κακοπληρωμένη και μαύρη εργασία και τις συνεχείς απολύσεις εργαζομένων που αντιστάθηκαν, συνδικαλιστών, ακόμη και

εγκύων –παρότι τυπικά αυτό αντιβαίνει στους ισχύοντες νόμους.

Παρόλα αυτά, οι εργατικοί αγώνες δεν σταμάτησαν ούτε κάτω από την απογοήτευση που έσπειρε η «πρώτη φορά αριστερά», ούτε εξαιτίας της συμβιβαστικής τακτικής των γραφειοκρατικών συνδικαλιστικών ηγεσιών. Οι εργαζόμενοι στη βάση των συνδικάτων έχουν αποκτήσει εμπειρία από τους αγώνες τους όλα αυτά τα χρόνια. Γι' αυτό η κυβέρνηση και οι «θεσμοί» χρειάζονται τη νέα αντιαπεργιακή επίθεση ενάντια στα συνδικάτα.

Δεν είναι τυχαίο ότι με τον αντιαπεργιακό νόμο που θέλουν να περάσουν, αυτά που πλήττονται είναι τα πρωτοβάθμια σωματεία και όχι οι ομοσπονδίες και οι τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Καθόλου τυχαία δεν είναι, επίσης, η απαράδεκτη στάση των συνδικαλιστικών ηγεσιών σε ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ σε σχέση με την απάντηση στον αντιαπεργιακό νόμο –και συνολικά στο νομοσχέδιο της τρίτης αξιολόγησης- με την άρνησή τους να κηρύξουν απεργία ακόμα και κατά την ημερομηνία ψήφισής του. Είναι σαφές ότι οι πραγματικές μάχες θα δοθούν στη βάση των εργαζόμενων, από αυτούς που βιώνουν την εργασιακή κόλαση καθημερινά, και όχι από τον κάθε Παναγόπουλο.

Από μαζικές συνελεύσεις στους χώρους δουλειάς. **Από εργαζόμενους και εργαζόμενες που θα πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους, που θα δώσουν ξανά στο συνδικαλισμό το πραγματικό νόημά του, που θα διεκδικήσουν δημοκρατία στα σωματεία, σε σύγκρουση με το συνδικαλισμό της συναλλαγής και της υποταγής, κόντρα στις επιταγές κυβερνήσεων, δανειστών και εργοδοτών.**

-Να μην περάσει ο αντιαπεργιακός νόμος

-Να μην περάσουν τα μέτρα της τρίτης αξιολόγησης

-Ελεύθερη συνδικαλιστική δράση στους χώρους δουλειάς

-Όλη η εξουσία στις γενικές συνελεύσεις των εργαζομένων

-Απεργιακές κινητοποιήσεις με μαζικότητα, διάρκεια και οργάνωση, κόντρα στις υποταγμένες και γραφειοκρατικές ηγεσίες και τους επαγγελματίες του συνδικαλισμού

Να προχωρήσουμε άμεσα σε Γενικές Συνελεύσεις που θα αποφασίσουν απεργίες ενάντια στα μέτρα της τρίτης αξιολόγησης και την κατάργηση του δικαιώματος στην απεργία

ΑΝΤΑΡΣΥΑ Δημοσίου